

Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer Regeling C

Het Pensioen 1-2-3 bestaat uit 3 lagen. In laag 1 leest u in het kort de belangrijkste informatie over uw pensioenregeling. Laag 1 ontvangt u van ons als uw werkgever u aanmeldt bij Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer. In deze laag 2 is alle informatie uit laag 1 uitgebreider beschreven. Laag 3 bevat alle juridische en beleidsmatige informatie over Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer. De informatie van laag 3 vindt u op railov.nl.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling?

Ouderdomspensioen

Via uw werkgever neemt u deel aan de pensioenregeling van Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer, en bouwt u ouderdomspensioen op over het salaris tot € 128.810 (bedrag 2023). Dat ouderdomspensioen ontvangt u vanaf uw pensioenleeftijd. Uw ouderdomspensioen is een aanvulling op de AOW. De AOW is het pensioen dat u van de overheid ontvangt als u de AOW-leeftijd bereikt.

Hoeveel pensioen u straks ontvangt van Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer is vooral afhankelijk van de hoogte van het salaris dat u heeft verdiend, de inhoud van de pensioenregeling waaraan u deelneemt en het aantal jaren dat u deelneemt. Het ouderdomspensioen wordt vanaf uw pensioendatum maandelijks uitbetaald, zolang u leeft. De hoogte van het ouderdomspensioen staat op Mijn Rail & OV, uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) en op mijnpensioenoverzicht.nl.

De pensioenregeling waaraan u deelneemt is een CDC-regeling. Sociale partners spreken een premie af. Deze premie is normaal gesproken voldoende voor de afgesproken pensioenopbouw. De pensioenopbouw kan jaarlijks worden aangepast. Elk jaar bouwt u pensioen op over een deel van het brutoloon dat u in dat jaar heeft verdiend. U bouwt niet over uw hele brutoloon pensioen op. Het pensioenfonds houdt namelijk rekening met de AOW, die u van de overheid ontvangt als u de AOW-leeftijd bereikt. Het deel van uw loon waarover u geen pensioen opbouwt, heet 'franchise'. Over het brutoloon minus de franchise bouwt u in 2023 1,442% ouderdomspensioen op. In 2023 is de franchise € 16.322.

Voorbeeld: iemand verdient € 24.000 per jaar en in dat betreffende jaar is de franchise € 14.000 en het opbouwpercentage 1,5%. In dat jaar wordt 1,5% ouderdomspensioen opgebouwd over de pensioengrondslag van € 10.000 (€ 24.000 - € 14.000). Dat is € 150,- in dat jaar. Het ouderdomspensioen dat u bij pensionering ontvangt is een optelsom van alle jaren plus de eventuele indexatie.

Partner- en wezenpensioen

Naast uw ouderdompensioen bouwt u ook partnerpensioen en wezenpensioen op. Als u komt te overlijden, heeft uw partner waarschijnlijk recht op een partnerpensioen en uw kinderen krijgen een wezenpensioen. Als u overlijdt, hebben wij hiervan bericht nodig om het partner- en wezenpensioen uit te kunnen keren. In Nederland informeert de gemeente ons als u bent overleden. Woont u in het buitenland? Dan moet uw partner (en/of kinderen) ons informeren.

Het partnerpensioen is maximaal 70% van het ouderdompensioen dat u zou krijgen als u tot pensioering bij Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer pensioen zou opbouwen. Bij overlijden na pensioering krijgt uw partner ook maximaal 70% van het opgebouwde ouderdompensioen. De hoogte van het wezenpensioen is 20% van het partnerpensioen. Elk kind krijgt dit tot hij of zij 21 jaar is.

De hoogte van het partnerpensioen en van het wezenpensioen staat vermeld op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) en op mijnpensioenoverzicht.nl. Meer informatie vindt u op railov.nl.

Als u overlijdt tijdens uw dienstverband, heeft uw partner misschien recht op een wettelijke nabestaandenuitkering van de overheid: de Anw-uitkering. Hieraan zijn voorwaarden verbonden. Uw partner moet een of meer minderjarige kinderen te verzorgen hebben of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn. Meer informatie hierover kunt u vinden op de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB): svb.nl. Heeft uw partner geen recht op een Anw-uitkering? Of is deze lager dan € 11.538 op jaarbasis? Dan vult Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer dit aan tot € 11.538 (bedrag 2023).

Arbeidsongeschiktheid

Als u arbeidsongeschikt wordt, kunt u recht hebben op een aanvulling op de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering (IVA/WGA). Deze aanvulling noemen we arbeidsongeschiktheidspensioen. Dit pensioen kent twee soorten:

Arbeidsongeschiktheidspensioen tijdens IVA-uitkering

Heeft u recht op een IVA-uitkering? En is uw pensioengevend inkomen vóór ziekte hoger dan de WIA/WAO-loongrens van € 66.957 (bedrag januari 2023). Dan vult het arbeidsongeschiktheidspensioen uw IVA-uitkering aan tot 75% van dit pensioengevend inkomen boven de WIA/WAO-loongrens van € 66.957 (bedrag januari 2023). Dit pensioen gaat in op de dag waarop de IVA-uitkering ingaat (na een minimale wachttijd van 104 weken na de eerste ziektedag). Het arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt wanneer uw AOW ingaat of op uw pensioendatum wanneer u eerder met pensioen gaat. Dit pensioen sluit dus aan op uw AOW-leeftijd of eerdere pensioendatum. Eindigt uw recht op de IVA-uitkering eerder dan uw AOW-leeftijd of eerdere pensioendatum? Dan stopt uw arbeidsongeschiktheidspensioen ook.

Arbeidsongeschiktheidspensioen tijdens WGA-uitkering

Heeft u recht op een WGA-uitkering? En is uw pensioengevend inkomen vóór ziekte hoger dan de WIA/WAO-loongrens van € 66.957 (bedrag januari 2023)? Dan vult het arbeidsongeschiktheidspensioen uw WGA-uitkering aan tot een bepaald percentage van dit pensioengevend inkomen boven de WIA/WAO-loongrens van € 66.957. Het percentage is afhankelijk van uw arbeidsongeschiktheidsklasse. Het pensioen gaat in op de dag waarop het recht op de WGA-uitkering ingaat (na een minimale wachttijd van 104 weken na de eerste ziektedag). Het arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt wanneer uw AOW ingaat of op uw pensioendatum wanneer

u eerder met pensioen gaat. Dit pensioen sluit dus aan op uw AOW-leeftijd of eerdere pensioendatum. Eindigt uw recht op de IVA-uitkering eerder dan uw AOW-leeftijd of eerdere pensioendatum? Dan stopt uw arbeidsongeschiktheidspensioen ook.

Premievrije voortzetting van uw pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Als u tijdens uw werk arbeidsongeschikt raakt en u recht heeft op een WIA-uitkering (Werk en Inkomensvoorziening naar Arbeidsvermogen), dan bouwt u nog steeds pensioen op voor het gedeelte dat u arbeidsongeschikt bent. Uw werkgever hoeft daarvoor geen premie meer te betalen, dat doet het pensioenfonds. De premievrije opbouw van uw pensioen door het pensioenfonds stopt als uw WIA-uitkering stopt, of als u uw AOW-leeftijd bereikt.

Uit dienst of andere baan tijdens ziekte?

Er gelden bij het arbeidsongeschiktheidspensioen en de premievrije pensioenopbouw wel uitzonderingen:

- Wanneer uw WIA- of WAO-uitkering langer dan vier weken is gestopt, valt u volledig in de pensioenregeling van uw nieuwe werkgever. Op dat moment vervalt de dekking bij Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer.
- Wanneer u kiest voor waardeoverdracht vervalt de dekking bij Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer en heeft u mogelijk ook geen dekking bij uw nieuwe werkgever.

Het pensioenfonds weet niet wat uw gezondheidssituatie is bij ontslag. Daarom is het belangrijk dat u zelf contact met ons opneemt bij ontslag of wijziging van baan tijdens ziekte of arbeidsongeschiktheid. Laat u zich in deze gevallen altijd goed informeren over de gevolgen voor uw pensioen.

Pensioenreglement

Wilt u precies weten wat onze pensioenregeling u biedt? Kijk op railov.nl of vraag het pensioenreglement bij ons op.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling niet?

Geen aparte pensioenregeling voor als u meer dan € 128.810 verdient

U bouwt pensioen op over het salaris tot € 128.810 (bedrag 2023). Verdient u meer, dan kunt u bij Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer niet meedoen aan een aparte pensioenregeling. Heeft u een pensioengevend salaris van meer dan € 128.810 (voltijd inkomen bruto per jaar)? Dan bouwt u geen pensioen op over dit bedrag. Werkt u in deeltijd dan is het bedrag afhankelijk van uw deeltijdpercentage.

Hoe bouwt u pensioen op?

A. AOW: dit pensioen krijgt u van de overheid

De AOW is het wettelijke pensioen van de overheid. U bouwt in 50 jaar AOW op. U bouwt alleen AOW op als u in Nederland woont en/of werkt. Op welke leeftijd u AOW krijgt, hangt af van uw geboortedatum. De AOW-leeftijd stijgt namelijk de komende jaren. Ook de hoogte is niet voor iedereen gelijk. De AOW-bedragen worden ieder jaar aangepast. Informatie over de AOW en uw AOW-leeftijd vindt u op svb.nl.

Let op: heeft u niet altijd in Nederland gewoond of gewerkt? Dan kan uw AOW lager uitvallen.

B. Het pensioen dat u via uw werk opbouwt

Hoeveel pensioen u opbouwt via de regeling van uw werkgever, ziet u in Mijn Rail & OV en op uw Uniform Pensioen Overzicht (UPO). Dit krijgt u ieder jaar van ons. Wilt u een overzicht van de pensioenen die u bij andere werkgevers heeft opgebouwd? Kijk dan op mijnpensioenoverzicht.nl.

C. De pensioenaanvulling waar u zelf voor zorgt

U kunt zelf een aanvulling regelen op uw AOW en het pensioen dat u opbouwt via uw werkgever. Er zijn verschillende manieren om uw pensioen aan te vullen. Bijvoorbeeld via banksparen of door een verzekering – zoals een lijfrente – af te sluiten of door in uw regeling extra pensioen op te bouwen. U kunt ook vrijwillig extra pensioen opbouwen bij Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer. Of u dat nodig vindt, hangt af van uw financiële en persoonlijke situatie. Een financieel adviseur kan u helpen bij het maken van keuzes. U kunt ook kijken naar de Pensioenschijf-van-vijf op nibud.nl.

U bouwt pensioen op in een middelloonregeling

Ieder jaar bouwt u pensioen op over een deel van het brutoloon dat u in dat jaar heeft verdiend. U bouwt niet over uw hele brutoloon pensioen op. Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer houdt namelijk rekening met de AOW die u van de overheid ontvangt als u met pensioen gaat. Het deel van uw loon waarover u geen pensioen opbouwt, heet 'franchise'.

Over uw brutoloon minus de franchise bouwt u jaarlijks pensioen op. Het totale pensioen dat u zo opbouwt, is de optelsom van al die jaren plus de eventuele indexatie. Vanaf uw pensioendatum ontvangt u dit pensioenbedrag elke maand zo lang u leeft. Dit heet een middelloonregeling.

Opbouwpercentage

Uw ouderdomspensioen is een aanvulling op de AOW. Omdat de AOW al in een deel van uw pensioen voorziet, bouwt u niet over uw hele salaris pensioen op. Het gedeelte van uw salaris dat we niet meetellen heet 'franchise'. Over het brutoloon minus de franchise bouwt u in 2023 1,442% aan ouderdomspensioen op. In 2023 is de franchise € 16.322.

Voorbeeld: iemand verdient € 24.000 per jaar en in dat betreffende jaar is de franchise € 14.000 en het opbouwpercentage 1,5%. In dat jaar wordt 1,5% ouderdomspensioen opgebouwd over de pensioengrondslag van € 10.000 (€ 24.000 - € 14.000). Dat is € 150,- in dat jaar.

Het ouderdomspensioen dat u bij pensionering ontvangt is een optelsom van alle jaren plus de eventuele indexatie.

U en uw werkgever betalen beiden voor uw pensioen

De door sociale partners vastgestelde vaste premie is 22% van het salaris waarover u pensioen opbouwt. De premie bestaat uit twee onderdelen. Het ene deel neemt uw werkgever voor zijn rekening. Het andere deel houdt de werkgever in op uw salaris. Wie welk deel betaalt is afgesproken in uw arbeidsvoorwaarden. Uw werkgever betaalt de pensioenpremie aan het pensioenfonds.

Uw deel van de pensioenpremie houdt uw werkgever maandelijks in op uw brutoloon. Het exacte bedrag staat op uw loonstrook.

Welke keuzes heeft u zelf?

Waardeoverdracht

Verandert u van baan? De hoogte van uw opgebouwd pensioen bepaalt wat er met uw pensioen gebeurt.

Is uw opgebouwd pensioen hoger dan € 594,89 (bedrag 2023) per jaar dan beslist u zelf of u uw pensioen meeneemt. Dit kan bijvoorbeeld gunstig zijn als uw nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wilt u alle pensioenen bij één uitvoerder hebben. Laat uw nieuwe pensioenuitvoerder dan weten dat u uw pensioen wilt meenemen. Het meenemen van uw pensioen regelt u bij uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Wilt u uw pensioen niet meenemen? Dan blijft uw pensioen bij Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer staan. Wilt u hulp bij het maken van uw keuze? Wij helpen u graag.

Is uw opgebouwd pensioen minder dan € 594,89 per jaar en hoger dan € 2,- per jaar, dan zorgen wij er automatisch voor dat uw pensioen meegaat naar uw nieuwe pensioenuitvoerder. Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer checkt daarom periodiek bij mijnpensioenoverzicht.nl of u pensioen opbouwt bij een nieuwe pensioenuitvoerder.

Als er geen nieuwe pensioenuitvoerder bij ons bekend wordt, dragen wij uw pensioen niet over, maar hebben wij op grond van de Pensioenwet onder voorwaarden de mogelijkheid om uw pensioen af te kopen. In de Pensioenwet staat onder andere dat we minimaal vijf keer een poging hebben gedaan om uw pensioen automatisch over te dragen en dat er ten minste vijf jaar zijn verstreken.

Stopte uw pensioenopbouw na 1 januari 2018 en is uw opgebouwd pensioen lager dan €2,- per jaar, dan krijgt u dat pensioen niet. Dat is wettelijk zo bepaald.

Waardeoverdracht tijdens ziekte

Bent u tijdens ziekte van baan gewisseld? Laat u zich dan goed informeren over de gevolgen van waardeoverdracht voor uw pensioen bij uw vorige pensioenuitvoerder. U heeft in deze situatie mogelijk pensioenrechten die doorlopen bij uw vorige pensioenuitvoerder. Waardeoverdracht kan dan nadelig zijn.

Pensioen vervroegen of uitstellen

In plaats van met pensioen te gaan op 68 jaar kunt u ervoor kiezen om langer door te werken. Als u dat wilt, kan het uitbetalen van het ouderdomspensioen worden uitgesteld totdat u echt met pensioen gaat. Als u later met pensioen gaat, wordt uw opgebouwde ouderdomspensioen verhoogd. Kijk voor meer informatie over de verhoging van uw opgebouwde pensioen op Mijn Rail & OV. Kijk voor de voorwaarden voor het uitstellen van pensioen in het pensioenreglement.

U kunt er ook voor kiezen om uw pensioen (gedeeltelijk) eerder in te laten gaan dan 68 jaar. Dat betekent wel dat uw ouderdomspensioen lager wordt. Eerder met pensioen gaan heeft dus financiële gevolgen. De pensioenopbouw stopt eerder en het ouderdomspensioen wordt verlaagd. U moet er ook rekening mee houden dat de AOW wellicht later ingaat dan uw vervroegde ouderdomspensioen. Kijk op svb.nl om te zien wanneer uw AOW ingaat.

Ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen

Als u met pensioen gaat of eerder uw werkgever verlaat, en er is geen of te weinig partnerpensioen voor uw partner wanneer u overlijdt, dan kunt u een deel van uw ouderdomspensioen ruilen voor partnerpensioen. U krijgt dan een lager ouderdomspensioen. Maar uw partner krijgt dan wel een hoger pensioen van Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer als u komt te overlijden.

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u eenmaal gekozen heeft om wel of niet te ruilen kan het niet meer ongedaan worden gemaakt. Meer informatie over het ruilen van pensioen is te vinden in het pensioenreglement. Zie ook onze website voor de bedragen van het pensioen na het ruilen.

Partnerpensioen ruilen voor ouderdomspensioen

Naast ouderdomspensioen bouwt u ook partnerpensioen op. Er kunnen redenen zijn waarom u het partnerpensioen wilt ruilen voor een hoger ouderdomspensioen. Misschien heeft uw partner zelf een goed pensioen. Heeft u geen partner (meer), dan wordt het partnerpensioen automatisch omgezet naar een hoger ouderdomspensioen bij pensioneren.

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u eenmaal gekozen heeft om wel of niet te ruilen kan het niet meer ongedaan worden gemaakt. Meer informatie over het ruilen van pensioen is te vinden in het pensioenreglement. Zie ook onze website voor de bedragen van het pensioen na het ruilen.

Beginnen met een hoger pensioen

U kunt voordat u met pensioen gaat de keuze maken om eerst een paar jaar een hoger ouderdomspensioen te ontvangen, en daarna een lager ouderdomspensioen. Vanaf dat tweede moment is uw ouderdomspensioen lager dan op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) staat.

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u hier eenmaal voor gekozen heeft kan het niet meer ongedaan worden gemaakt.

Extra pensioen opbouwen

Wilt u bij Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer opbouwen tot het fiscaal maximum? Of heeft u bij een vorige werkgever minder pensioen opgebouwd? Dan is het vaak mogelijk om zelf nog extra pensioen in te kopen binnen de pensioenregeling.

Pensioenregelingen vergelijken

Wilt u uw pensioenregeling vergelijken? Gebruik dan de Pensioenvergelijker. U vindt deze op railov.nl.

Hoe zeker is uw pensioen?

Welke risico's zijn er?

De opbouw en uitbetaling van pensioen gaan over een heel lange periode. Vanaf de start van de opbouw tot de laatste pensioenuitbetaling kan wel eens 80 jaar zitten. In zo'n periode verandert de wereld, waardoor er risico's kunnen ontstaan die uw pensioen bedreigen. De risico's leiden mogelijk tot een tekort.

Pensioenfondsen Rail & Openbaar Vervoer probeert voorbereid te zijn op de risico's die uw pensioen kunnen bedreigen. In het verleden is dat niet altijd goed gegaan. Bijvoorbeeld door de snelle stijging van de levensverwachting. Die stijging is namelijk groter dan de stijging waarmee we rekening hebben gehouden. Als deelnemers gemiddeld ouder worden, moet hun pensioen langer worden uitbetaald. Het pensioenfonds moet dan meer geld hebben dan waar eerst op werd gerekend.

De rente beïnvloedt de waarde van pensioenen. Pensioenuitvoerders maken van tevoren een inschatting van het geld dat ze nodig hebben om de pensioenen te kunnen uitbetalen. Hoe lager de rente is, hoe meer geld het pensioenfonds 'in kas' moet hebben om later alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Als de rente langdurig laag blijft, maakt dat de pensioenen dus duurder.

Ook de beleggingsresultaten kunnen tegenvallen. Daarom zorgt Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer ervoor dat de beleggingen gespreid worden over meerdere beleggingssoorten. Winst op een belegging kan verlies op een andere belegging goedmaken. Een pensioenuitvoerder kan beleggingsrisico's ook afdekken. Daar zijn wel kosten aan verbonden.

Er zijn nog meer risico's waar het pensioenfonds rekening mee moet houden om uw pensioen zo goed mogelijk te beschermen. Het pensioenfonds moet die risico's dus letterlijk 'managen'. Meer informatie over het risicomanagement van Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer vindt u op railov.nl.

Vanaf 2015 moeten pensioenuitvoerders bij beleidsbeslissingen gebruikmaken van de zogenoemde beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds is onder meer van belang bij besluiten van het bestuur die gaan over de hoogte van de premie en het verlenen van indexatie. Ook is de beleidsdekkingsgraad een belangrijke graadmeter voor de vraag of het pensioenfonds genoodzaakt is de pensioenen te verlagen. Als de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds lager is dan 100% dan mag het pensioenfonds niet meewerken aan individuele waardeoverdrachten. De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde over twaalf maanden. Op railov.nl vindt u meer informatie over onze financiële situatie en de beleidsdekkingsgraad.

Waardevast pensioen

Normaal gesproken wordt geld elk jaar iets minder waard. U kunt met hetzelfde bedrag dit jaar iets minder kopen dan vorig jaar. Dat heet 'inflatie'. Vanwege de inflatie probeert het Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer uw opgebouwd pensioen jaarlijks te indexeren. Dat wil zeggen dat het opgebouwde pensioen jaarlijks meegroeit met de algemene prijsstijging. Wij noemen dit een waardevast pensioen. Het lukt niet altijd om de pensioenen mee te laten groeien met de stijging van de prijzen. Als het financieel tegenzit, kan het zo zijn dat het pensioenfonds niet of niet volledig kan indexeren. Dat betekent dan dat uw pensioen minder waard wordt. Als het daarna financieel meezit, kan het pensioen eventueel extra worden geïndexeerd om koopkracht te herstellen.

Wat zijn de regels voor indexatie?

Als er geïndexeerd kan worden neemt het bestuur als uitgangspunt de stijging van de 'CBS consumentenprijsindex alle bestedingen afgeleid', over de periode van 1 oktober tot en met 30 september in het jaar daaraan voorafgaand. De verhoging is alleen mogelijk als we de toegekende indexatie jaar na jaar kunnen blijven toekennen. Verder hanteert het bestuur voor een besluit over de feitelijke toekenning onderstaande beleidsstaffel als leidraad:

Beleidsdekkingsgraad	Indexatie
Lager dan 110%	Geen verhoging mogelijk
Tussen 110% en TBI-grens*	Gedeeltelijke verhoging mogelijk
Boven TBI-grens%	Volledige verhoging mogelijk

*TBI is toekomstbestendig indexeren. Voor het indexatiebesluit gebruiken we jaarlijks de TBI-grens van 31 oktober.

Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer heeft de pensioenen de afgelopen tien jaar als volgt verhoogd:

Per	De pensioenen gingen omhoog bij Regeling Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer		De prijzen gingen omhoog*
	Regeling SPF	Regeling SPOV	
1 januari 2023		13,53%	17,16%
1 januari 2022		1,02%	2,57%
1 januari 2021		0,00%	0,99%
	Regeling SPF	Regeling SPOV	
1 januari 2020	0,00%	0,00%	1,64%
1 januari 2019	0,64%	0,14%	1,47%
1 januari 2018	0,16%	0,00%	1,47%
1 januari 2017	0,00%	0,00%	0,00%
1 januari 2016	0,00%	0,00%	0,39%
1 januari 2015	0,00%	0,00%	0,98%
1 september 2014	0,75%	0,00%	2,51%
1 januari 2014	0,00%	0,00%	2,51%

* De cijfers over stijging van de prijzen zijn gebaseerd op cijfers van het CBS.

Eerder verleende indexaties geven geen recht op indexatie in de toekomst.

Verlaging in de afgelopen jaren

In de afgelopen jaren is uw pensioen niet verlaagd.

Kijk eens naar de beleidsdekkingsgraad van ons fonds

Als de financiële positie van het fonds onvoldoende is, kunnen we uw pensioen niet verhogen. In het slechtste geval moeten we uw pensioen zelfs verlagen. U mist dan een deel van uw pensioen. In financieel betere tijden kan dit gerepareerd worden. We noemen dit extra indexatieruimte. De beleidsdekkingsgraad bepaalt of we de pensioenen kunnen verhogen (indexatie), moeten verlagen of kunnen repareren. Wilt u hier meer informatie over deze onderwerpen? Kijk dan op railov.nl/over-ons/financiële-positie/.

Als er een tekort is

Het kan gebeuren dat het Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer ondanks alle voorzorgen toch geld tekortkomt om op de lange termijn alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Dan moet er iets gebeuren. Het pensioenfonds heeft de taak zo zorgvuldig mogelijk af te wegen wat de beste oplossing is: niet indexeren of de pensioenopbouw verlagen. Het bestuur kan ook kiezen voor een combinatie van maatregelen of nog andere keuzes maken. In het uiterste geval kan Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer besluiten uw opgebouwde pensioen of pensioenuitkering te verlagen.

Welke kosten maken wij?

Het pensioenfonds maakt verschillende kosten om de pensioenregeling uit te voeren. Denk bijvoorbeeld aan kosten voor de administratie. Daar vallen de kosten voor de uitbetaling van de pensioenen en de incasso van de premies onder. Ook maken wij kosten voor de communicatie, bijvoorbeeld voor het maken en verzenden van dit Pensioen 1-2-3 en het Uniform Pensioenoverzicht.

Daarnaast zijn er de kosten om het vermogen te beheren. Beleggen van het vermogen kost geld. Wij betalen bijvoorbeeld de partijen waaraan wij vragen om het vermogen te beleggen. Ook maken wij transactiekosten. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten die de beurs in rekening brengt bij de aankoop of verkoop van aandelen of obligaties.

Op railov.nl en in het jaarverslag vindt u een specificatie van de kosten die wij maken.

Wanneer moet u in actie komen?

Als u van baan verandert

Verandert u van baan? De hoogte van uw opgebouwd pensioen bepaalt wat er met uw pensioen gebeurt.

Is uw opgebouwd pensioen hoger dan € 594,89 per jaar (bedrag 2023) dan beslist u zelf of u uw pensioen meeneemt. Dit kan bijvoorbeeld gunstig zijn als uw nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wilt u alle pensioenen bij één uitvoerder hebben. Laat uw nieuwe pensioenuitvoerder dan weten dat u uw pensioen wilt meenemen. Het meenemen van uw pensioen regelt u bij uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Wilt u uw pensioen niet meenemen? Dan blijft uw pensioen bij Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer staan. Wilt u hulp bij het maken van uw keuze? Wij helpen u graag.

Is uw opgebouwd pensioen minder dan € 594,89 per jaar en hoger dan € 2,- per jaar dan zorgen wij er automatisch voor dat uw pensioen meegaat naar uw nieuwe pensioenuitvoerder. Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer checkt daarom periodiek bij mijnpensioenoverzicht.nl of u pensioen opbouwt bij een nieuwe pensioenuitvoerder.

Als er geen nieuwe pensioenuitvoerder bij ons bekend wordt, dragen wij uw pensioen niet over maar hebben wij op grond van de Pensioenwet onder voorwaarden de mogelijkheid om uw pensioen af te kopen. In de Pensioenwet staat onder andere dat we minimaal vijfmaal een poging hebben gedaan om uw pensioen automatisch over te dragen en ten minste vijf jaar zijn verstreken.

Stopte uw pensioenopbouw na 1 januari 2018 en is uw opgebouwd pensioen lager dan €2,- per jaar, dan krijgt u dat pensioen niet. Dat is wettelijk zo bepaald.

Waardeoverdracht tijdens ziekte

Bent u tijdens ziekte van baan gewisseld? Laat u zich dan goed informeren over de gevolgen van waardeoverdracht voor uw pensioen bij uw vorige pensioenuitvoerder. U heeft in deze situatie mogelijk pensioenrechten die doorlopen bij uw vorige pensioenuitvoerder. Waardeoverdracht kan dan nadelig zijn.

Als u arbeidsongeschikt wordt

Heeft u recht op een IVA- of WGA-uitkering? Dan heeft u recht op voortzetting van uw pensioenopbouw zonder dat u daar zelf nog premie voor betaalt. Deze premievrije pensioenopbouw is afhankelijk van de mate van uw arbeidsongeschiktheid. Het is belangrijk dat u de gevolgen van uw arbeidsongeschiktheid voor uw pensioen in kaart brengt.

U krijgt van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) een brief als u arbeidsongeschikt wordt.

Daarin staat onder andere of u recht heeft op een WIA-uitkering en hoeveel uitkering u ontvangt. Stuur een kopie van de brief naar ons toe. Het liefst zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen 30 dagen nadat u de brief heeft ontvangen. Verandert of stopt uw uitkering daarna? Dan hoeft u dit niet zelf aan ons door te geven. Wij krijgen dit door van het UWV.

Als u gaat samenwonen, trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat

Trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan is voor uw pensioenregeling hetzelfde. U moet dan goed kijken of uw partner bij uw overlijden recht heeft op partnerpensioen. Vindt u dat het partnerpensioen niet goed genoeg geregeld is, zorg dan dat u iets extra's regelt.

Let op: als u ongehuwd samenwoont, heeft uw partner niet automatisch recht op partnerpensioen bij uw overlijden. Om uw partner daarvoor in aanmerking te laten komen, moet u aan bepaalde voorwaarden voldoen, zoals een notarieel samenlevingscontract en tijdige erkenning door het pensioenfonds. Een kopie van het notarieel samenlevingscontract moet worden opgestuurd naar Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer. Meer informatie hierover leest u op railov.nl.

Als u gaat scheiden of het samenwonen of uw geregistreerd partnerschap beëindigt

Uw ex-partner heeft recht op de helft van het ouderdomspensioen dat u opbouwde tijdens het huwelijk of de periode van het geregistreerd partnerschap. U kunt met uw ex-partner afwijkende afspraken maken. Deze afspraken moeten worden vastgelegd in het scheidingsconvenant. Om ervoor te zorgen dat de ex-partner een deel van het ouderdomspensioen ontvangt, moet de pensioenuitvoerder op de hoogte worden gesteld van de scheiding en de eventuele afwijkende afspraken. Het verzoek tot verdeling kan binnen twee jaar na echtscheiding door u óf uw ex-partner aangevraagd worden. Ondertekent u beiden het verzoek tot verdeling? Dan kan de verdeling tot vijf jaar na echtscheiding aangevraagd worden. Na vijf jaar werken wij niet meer mee aan verdeling van het pensioen.

Let op: het recht op een deel van het ouderdomspensioen geldt niet voor ongehuwd samenwonenden. Ongehuwd samenwonenden moeten zelf afspraken maken over de verdeling van het pensioen. Uw ex-partner heeft ook recht op het partnerpensioen dat u opbouwde tot de datum van echtscheiding of beëindiging geregistreerd partnerschap. Voor het recht op het partnerpensioen hoeft u niets te doen. Tenzij uw ex-partner afstand doet van het recht, dan moet u het pensioenfonds wel informeren.

Let op: ook ongehuwd samenwonenden kunnen recht hebben op het partnerpensioen. Kijk voor meer informatie op railov.nl.

Als u verhuist naar het buitenland

Meld dit aan uw pensioenuitvoerder en bespreek wat de gevolgen zijn voor uw pensioen. Informatie over de gevolgen voor de AOW vraagt u aan bij de Sociale Verzekeringsbank. Of kijk op svb.nl.

Let op: ook als u binnen het buitenland verhuist, moet u Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer daarover informeren.

Als u minder gaat werken of verdienen

Het is belangrijk dat u de gevolgen van het minder werken of verdienen voor uw ouderdompensioen en voor het partner- en wezenpensioen in kaart brengt. U hoeft ons niet zelf te informeren dat u minder gaat werken of verdienen. Uw werkgever meldt dit aan ons.

Als u werkloos wordt

Als u werkloos wordt, stopt de pensioenopbouw. Het is belangrijk dat u de gevolgen van uw werkloosheid voor uw ouderdompensioen en voor het partner- en wezenpensioen in kaart brengt. U hoeft ons niet zelf te informeren over uw werkloosheid. Uw werkgever meldt u uit dienst.

Als u verlof opneemt

Als u tussentijds verlof opneemt, bijvoorbeeld ouderschapsverlof of zwangerschapsverlof. Breng in kaart of de gevolgen van verlof opnemen effect heeft op uw ouderdoms-, partner en wezenpensioen. U hoeft ons niet zelf te informeren dat u met verlof gaat. Uw werkgever meldt dit aan ons.

Als u uw pensioen wilt verbeteren

Wilt u bij Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer opbouwen tot het fiscaal maximum? Of heeft u bij een vorige werkgever minder pensioen opgebouwd?

Dan is het vaak mogelijk om zelf nog extra pensioen in te kopen binnen de pensioenregeling. Neem hiervoor contact met ons op.

Mijnpensioenoverzicht.nl

Bekijk tenminste één keer per jaar hoeveel pensioen u heeft opgebouwd op mijnpensioenoverzicht.nl

Als u gebruik wilt maken van een keuzemogelijkheid

De keuzemogelijkheden vindt u onder 'Welke keuzes heeft u zelf?' Of kijk op Mijn Rail & OV via railov.nl.

Let op: een gemaakte keuze kan niet meer worden teruggedraaid. Laat u dus goed informeren voor u kiest.

Als u vragen heeft

Voor alle vragen over uw pensioenregeling kunt u bellen met Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer via (030) 232 93 25, of kijk op Mijn Rail & OV via railov.nl.

Meer weten over uw pensioen? Kijk dan op railov.nl. Daar staat ook ons pensioenreglement. Of vraag het pensioenreglement bij ons op. U kunt contact met ons opnemen via (030) 232 93 25 of pensioen@railov.nl.